

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de voormalige
Veeartsenijschool van de Universiteit Gent te Gent**

VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING,
TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen,
gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en
stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22
februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december
2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de
bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de
Vlaamse Regering van 24 juli 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 14 september 2008 houdende vaststelling van
een ontwerp van lijst van als monument te beschermen gebouwen van de
voormalige Veeartsenijschool van de Universiteit Gent te Gent;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en
Landschappen van 02 april 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot
bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18
december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december
2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

1° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

De voorbouw van de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool aan Coupure Rechts zoals
afgebakend op bijgaand plan, gelegen te
Gent (Gent), Casinoplein 24;
bekend ten kadaster: Gent, 6e afdeling, sectie F, perceelnummer 2207F/deel.

2° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

De conciërgewoning en voorbouw van het voormalig gebouw van Pharmacodynamie zoals
afgebakend op bijgaand plan, gelegen te
Gent (Gent), Casinoplein 24;
bekend ten kadaster: Gent, 6e afdeling, sectie F, perceelnummer 2207F/deel.

3° Wegens de artistieke, historische en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

voormalig Instituut voor Anatomie zoals afgebakend op bijgaand plan, gelegen te
Gent (Gent), Casinoplein 24;
bekend ten kadaster: Gent, 6e afdeling, sectie F, perceelnummer 2207F/deel.

4° Wegens de artistieke, historische en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

voormalig Instituut voor Pathologie zoals afgebakend op bijgaand plan, gelegen te Gent (Gent), Casinoplein 24;
bekend ten kadaster: Gent, 6e afdeling, sectie F, perceelnummer 2207F/deel.

5° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

oorspronkelijk ijzeren hek van het Casinopark aan Coupure Rechts zoals afgebakend op bijgaand plan, gelegen te Gent (Gent), Casinoplein 24;
bekend ten kadaster: Gent, 6e afdeling, sectie F, perceelnummer 2207F/deel.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° De artistieke en historische, en meer bepaald architectuurhistorische waarde van het voorgebouw van de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool aan Coupure Rechts, Casinoplein 24 in Gent;

De artistieke waarde:

Het gebouw dat architect Valentin Vaerwyck als provinciaal architect aanvankelijk realiseerde aan de Coupure voor de uitbreiding van het Casinogebouw in functie van de Provinciale Hogere Arbeidsschool is zeer representatief voor zijn architecturaal oeuvre in een versoberde traditionalistische baksteenarchitectuur, hier met geïntegreerde sculptuur in art-decostijl van de Gentse beeldhouwer Geo Verbanck en die de wetenschappelijke functie van het gebouw evoceerden. De gang en het monumentale trappenhuis met een kleurrijke zwarte, gele en witte tegellambrisering met geometrisch patroon en vergulde bies, de hiermee harmoniserende tegelvloer met ruitmotief en de hardstenen trap getuigen van een rijkelijk materiaalgebruik en een kunstzinnige en kwalitatieve aankleding, kenmerkend voor de art-decoperiode.

De historische en meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

Het gebouw van de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool, de latere afdeling Fysiologie, behoort samen met de conciërgewoning en de vleugel voor Bacteriologie, tot de oudste gebouwen van het complex. Deze opmerkelijke bakstenen vleugel werd in 1929 door provinciaal architect Valentin Vaerwyck toegevoegd aan het oorspronkelijk als Casino of "Paleis van Flora" gebouwde complex van 1835, ontworpen door stadsarchitect Louis Roelandt, en dat in 1934 herbestemd werd als instituten voor de nieuwe universitaire veeartsenijschool.

De vleugel aan de Coupure is architectuurhistorisch belangrijk als gaaf en authentiek bewaard werk van architect Valentin Vaerwyck dat door zijn plastische vormgeving, kleurrijke materiaalgebruik van Boomse baksteen en natuursteen, kenmerkend en zeer verzorgd schrijnwerk met kleine roeden en integratie van bas-reliëfs van beeldhouwer Geo Verbanck, één van de meest representatieve gebouwen is in versoberde traditionalistische baksteenarchitectuur.

2° De artistieke en historische, en meer bepaald architectuurhistorische waarde van de conciërgewoning en het voorgebouw van het gebouw voor Pharmacodynamie, Casinoplein 24 in Gent;

De artistieke waarde:

Het gebouw dat architect Valentin Vaerwyck als provinciaal architect aanvankelijk realiseerde voor de uitbreiding van het Casinogebouw in functie van de Provinciale Hogere Arbeidsschool in 1929 is zeer representatief voor zijn architecturaal oeuvre in een versoberde traditionalistische baksteenarchitectuur.

De historische en meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

De conciërgewoning en het gebouw van Pharmacodynamie zijn thans, samen met het gebouw van de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool de oudste gebouwen van het complex. Ze werden in 1929 door provinciaal architect Valentin Vaerwyck toegevoegd aan het oorspronkelijk als Casino of "Paleis van Flora" gebouwde complex van 1835 door stadsarchitect Louis Roelandt, en dat in 1934 herbestemd werd als instituten voor de nieuwe universitaire veeartsenijschool. De ongewone inplanting en vormgeving van het gebouw, bepaald door het oorspronkelijke casinogebouw, getuigen nog van de vroegere locatie van het casino op deze site.

Door zijn plastische vormgeving met verspringende volumes en kenmerkende, gevelhoge erkervormige ramen en pilasters, het kleurrijke materiaalgebruik van Boomse baksteen, natuursteen en contrasterende witte banden en het kenmerkende en zeer verzorgde schrijnwerk met kleine

roeden, is dit gebouw een representatief voorbeeld van het architecturale oeuvre van architect Vaerwyck.

3° De artistieke, wetenschappelijke en historische, en meer bepaald architectuurhistorische waarde van het Instituut voor Anatomie, Casinoplein 24 in Gent;

De artistieke waarde:

Het gebouw dat architect Desmet realiseerde in 1937 is zeer representatief voor de modernistische architectuur van de jaren 1930 of Nieuwe Zakelijkheid als realisatie van een sterk uitgedacht concept getuigend van architecturale kwaliteiten, als overstijging van de loutere wetenschappelijke functionaliteit van de gebouwen door de uitgebalanceerde dynamiek en ruimtelijke compositie onder meer door het gebruik van een binnenpatio met over twee bouwlagen doorgetrokken beglaasde hoekerker met stalen schrijnwerk of de uitzonderlijke compositie van een kamer met twee overhoekse vensterstroken. De zenitale verlichting van het auditorium werd hier gerealiseerd door een unieke dakbedekking met glazen dakpannen boven het volledig beglaasde bovenlicht. De door architect Desmet ontworpen auditoriumtafels getuigen van zijn veelzijdig talent en visie als totaalconcept. Ook de originele eiken binnendeuren met origineel deurbeslag en de rij vestiairekastjes geven de traphal en gangen grote architecturale kwaliteit. In de zaal voor Anatomie getuigen de wandschilderingen van Karel De Bondt van 1942, die de evolutie van het paard voorstellen, nog van de oorspronkelijke functie van het gebouw.

De wetenschappelijke waarde:

Dit gebouw is binnen het gebouwde patrimonium van de vroegere veeartsenijschool een uniek getuige van het universitaire conceptueel denken van de ontwerper, professor ingenieur architect August Desmet; die hier zijn ideeën over architectuur, eenheid, rust en harmonie als "heel grote elementen van schoonheid" meesterlijk toepaste. "Formele schone meetkundige verhoudingen mochten slechts daar toegepast worden waar ze noch het constructieve, noch de belichting en hygiëne hinderden". Het concept van August Desmet was een voorbeeld van veterinaire kliniekbouw in Europa.

De historische, en meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

Het Instituut voor Anatomie en biologie was het eerste nieuwe gebouw, dat professor ingenieur architect August Desmet ontwierp in 1937 voor de veeartsenijschool. Dit gebeurde in nauwe samenspraak met de docerende professoren en werd een voorbeeld van veterinaire kliniekbouw in Europa.

Het is een functioneel, streng geometrische concept met sobere bakstenen parementen, brede vensters met fijne stalen profielen en een moderne stalen skeletstructuur die een grote flexibiliteit van indeling toeliet. De overluidende ingangen en buitentrappen verraden de invloed van de Hollandse baksteenarchitectuur.

4° De artistieke, wetenschappelijke en historische, en meer bepaald architectuurhistorische waarde van het Instituut voor Pathologie, Casinoplein 24 in Gent

De artistieke waarde:

Het gebouw dat architect Desmet realiseerde in 1951 sluit nauw aan bij de vroegere paviljoenen in modernistische stijl van de jaren 1930 en getuigt van dezelfde architecturale kwaliteiten, als overstijging van de loutere wetenschappelijke functionaliteit van de gebouwen door de uitgebalanceerde dynamiek, ruimtelijke compositie, lichtinval en circulatie.

De zorg voor esthetiek blijkt vooral uit de aangewende materialen en soms ongewone en ingenieuze materiaalcombinatie onder meer in de rijkelijk aangeklede traphal met marmerplaten, de decoratief uitgewerkte tegelvloeren van de trappen, in de circulatiegangen en in de collectiezaal met galerij en het verzorgde metalen binnen- en buitenschrijnwerk.

Door het eveneens aanwenden van een bas-reliëf van beeldhouwer Geo Verbanck creëerde August Desmet een esthetische band tussen de verschillende gebouwen van het complex.

De wetenschappelijke waarde:

Het gebouw van de Pathologie is binnen het gebouwde patrimonium van de vroegere veeartsenijschool een uniek getuige van het universitaire conceptueel denken van de ontwerper, professor ingenieur architect August Desmet; die hier zijn ideeën over architectuur, eenheid, rust en harmonie als "heel grote elementen van schoonheid" meesterlijk toepaste. "Formele schone meetkundige verhoudingen mochten slechts daar toegepast worden waar ze noch het constructieve, noch de belichting en hygiëne hinderden" aldus Desmet zelf.

Het concept voor de veeartsenijschool van August Desmet met afzonderlijke paviljoenen, uitgewerkt in samenspraak met de docerende professoren, met vlotte circulatiegangen, ruimverlichte labo's en operatiezalen, was één van de modernste in zijn tijd en een voorbeeld van veterinaire kliniekbouw in Europa.

De historische, en meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

Het Instituut voor Pathologie was het laatste gebouw dat professor ingenieur architect August Desmet ontwierp voor de veeartsenijschool in 1948 en dat pas in 1951-55 gerealiseerd werd met geld van het Marshallplan.

Architectuurhistorisch is het gebouw belangrijk als voorbeeld van een zeer sterk uitgedacht concept van de ontwerper, professor ingenieur architect August Desmet uitgewerkt in eenzelfde sterk gedisciplineerde ruimtelijke compositie en een kwalitatief hoogstaande architectuur. Door de centrale, ruim verlichte hal wordt hier het licht op meesterlijke wijze naar de verschillende subruimten zoals de vestiaire, de trap, de liftkoker en de gangen verspreid.

5° De artistieke en historische waarde van het oorspronkelijke ijzeren hek aan Coupure Rechts, Casinoplein 24 in Gent

De artistieke waarde:

Het gietijzeren hek met spijlen met bekronend lelie- en bloemknopmotief tussen slanke gecanneleerde zuilen met uitgewerkte voet op een sokkel van blauwe hardsteen en kunstig uitgewerkt kapiteel, getuigt van een grote vakmanschap en kunstzin.

De historische waarde:

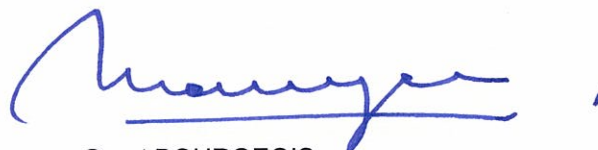
Het fraai gietijzeren 19de-eeuwse hek met lelie- en bloemmotief tussen gecanneleerde zuiltjes met uitgewerkte voet en kapiteel is de laatste getuige van het Casino, opgericht in 1836 door stadsarchitect Louis Roelandt, als onderdeel van de oorspronkelijke omheining van het Casinopark.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994), gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 22 augustus 2006).

Brussel, 23 -10- 2009

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS